

2. detsembril 2004.a. toimunud Eesti TA LKK üldkoosolekul toimus arutelu võõrliikide teemal. Ühtlasi tutvustas Urmas Tartes komisjoni liikmetele LKA-de reformi käiku. Arutelu käigus tõstatati võõrliikide osas järgmisi probleeme ja küsimusi:

1. Kuigi võõrliikide probleem on Eestis üldiselt teadvustatud, on tähelepanu erinevate organismirühmade osas olnud ebaühtlane. Kui taimedele on pööratud suhteliselt rohkem tähelepanu, siis paljud teised organismirühmad (mereelustik, maismaaselgrootud) vajavad senisest suuremat tähelepanu.
2. Oluliseks piiravaks teguriks võõrliikidega tegelemisel on potentsiaalselt probleemsete liikide bioloogiliste iseärasuste vähene tundmine ja lünklik seire. Vastavate uuringutega avaneksid tunduvalt paremad võimalused nii ennetavaks tegutsemiseks kui ka probleemseks muutunud liikide leviku piiramisel. Alusuuringutele orienteeritud teaduskorraldus ei võimalda sageli vastavate uuringute läbiviimist, sest lisaks alusuuringulisele komponendile on vajalik ka mitmete rutiinsete uuringute läbiviimine. Kahjuks on Eestis ka ebapiisavalt erinevate organismirühmade spetsialiste, millise puuduse kõrvaldamine eeldab pikemaajalist sihikindlat haridustööd ja ülikoolidevahelist koostööd Eestis ja ning ka rahvusvahelist koostööd.
3. Kogemused karuputkedega on heaks näiteks, kuidas osapoolte sünergilise asjaajamisega on saadud väärtuslik kogemus ja on olema kõik eeldused edu saavutamiseks võõrliikidest karuputkede leviku piiramisel.
4. Olemasolev võõrliikide nimestiku on vajalik kriitiliselt üle vaadata, kuid sellesse liikide lisamisel peab käituma eriti põhjendatult ja kaalutletult. Konkreetsete suure tõenäosusega probleemseks muutunud/muutuvate taimeliikidena toodi esile Kanada kuldvits, hobuoblikas, lupiin ja galeega.
5. Edukaks tõrje- ja ennetavaks tegutsemiseks võõrliikide leviku piiramisel on äärmiselt vajalik Eesti sisene koostöö erinevate ministeeriumite vahel, eriti Keskkonna- ja Põllumajandusministeeriumi vahel. Samavõrd oluline on regulaarne infovahetus ja praktiline rahvusvaheline ühistegevus naaberriikidega.
6. Peeti otstarbekaks 2005 aasta alguses korraldada arutelu LKA-de reformi teemal (nimetatud küsimust on komisjonis juba ka varem arutatud)

Eeltoodud probleemid ja küsimused on edastatud Keskkonnaministeeriumile.

Urmas Tartes
Eesti TA LKK esimees
02.12.2004